

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustava taloussuunnitelma 2012-2014

HEL 2011-000399 T 00 01 06

HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa kokonaiskustannusten kasvu vuoden 2011 ennusteesta vuoden 2012 talousarvioon on 7,1 % (operointikustannukset 7,6 %, yleiskustannukset 5,4 %, infrakustannukset 5,2 %). Helsingille kohdistuvien kustannusten kasvu on 6,1 % eli jonkin verran keskimääräistä alempi, koska Helsingin osalta liikennetarjonnassa ei ole olennaisia lisäyksiä.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että HSL:n taloussuunnitelman mukainen kustannusten kasvu on lähes kaksinkertainen kaupungin vuoden 2012 talousarvion valmistelun raamiin verrattuna. HSL-kuntayhtymältä tulee edellyttää toiminnan tehostamista kaupungin talouteen kohdistettavia tehostamis- ja säästötoimia vastaavasti. PKS-kaupunginjohtajat ovat esittäneet HSL-kuntayhtymälle tuottavuuden nousutavoitteeksi 2% vuonna 2012.

HSL:n taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuus vuonna 2012 on 172,3 milj. euroa (otettu huomioon kertyneiden ylijäämien 1,2 milj. euron käyttö). Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2012 talousarvioraamissa HSL:n kuntaosuus on 173,2 milj. euroa. Tältä osin HSL:n taloussuunnitelma on siten hyväksyttävissä. HSL:n taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvu vuoden 2011 talousarviosta on 4,9 % (ilman Mertropol-hanketta 4,6 %).

Kustannusten voimakas kasvu tarkoittaa kuntaosuuden merkittävästä korotuksesta huolimatta huomattavaa korotustarvetta myös lippujen hintoihin. HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa Helsingin sisäisten lippujen hintojen korotus vuonna 2012 on 5,1 %.

Helsingin subventioaste (kuntaosuudella katettu osuus Helsingille kohdistuvista kustannuksista) kasvaa taloussuunnitelman mukaan vuosi vuodelta. Näin huolimatta siitä, että HSL:n taloussuunnitelmaan on kirjattu tavoitteeksi subventioasteen pitäminen vakaana koko suunnitelmakauden.

Talous- ja suunnittelukeskus katsoo että HSL:n tulee huolehtia vähintään kustannusten kasvua vastaavasta lipputuottojen kasvusta myös taloussuunnitelmakaudella, mikä tarkoittaa merkittäviä tariffien korotuksia myös vuosina 2013 ja 2014. Kuntaosuuden suhteellisen osuuden kasvattaminen HSL:n toiminnan rahoituksessa ei ole

Postiosoite

PL 20
00099 Helsingin kaupunki
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/taske>

Puhelin

+358 9 310 2505

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566

perusteltua eikä taloudelliset näkymät huomioon ottaen Helsingin osalta mahdollista.

HSL:n taloussuunnitelmassa infra- ja operointikustannuksia ja siten myös kuntaosuuksia kasvattaa huomattavasti kehäradan valmistuminen vuonna 2014. Taloussuunnitelmavuosien 2013 ja 2014 osalta infra- ja operointikustannusten kohdistaminen kunnille on tehty vuoden 2012 yhteenlaskettujen infra- ja operointikustannusten kuntakohtaisten osuuksien perusteella, eikä liikennemuodoittain kuten vuoden 2012 osalta on tehty. Käytetty menettely johtaa virheellisiin kuntaosuuksiin erityisesti vuoden 2014 osalta, jolloin kehärata otetaan käyttöön. Virheellisen jakoperusteen johdosta Helsingin kuntaosuus on taloussuunnitelmassa vuoden 2014 osalta karkean arvion mukaan 6-7 milj. euroa liian suuri. HSL:n taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuuden kasvu vuodesta 2012 (172,3 milj. euroa) vuoteen 2014 (195,0 milj. euroa) on noin 23 milj. euroa.

Infrakustannusten kohdistaminen jäsenkunnille on sovittu HSL:n ja jäsenkaupunkien välisessä joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamista koskevassa sopimuksessa vain vuosien 2010 ja 2011 osalta. Sopimuksen mukaan vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta infrakustannusten kohdistamisesta kunnille sovitaan erikseen. Sopimus Infrakustannusten kohdistamisesta HSL:n ja jäsenkuntien kesken tulisi saada aikaan ennen taloussuunnitelman hyväksymistä.

Kaupunginhallitus on edellyttänyt hyväksyessään (21.2.2011) kaupungin ja HSL:n välisen joukkoliikenninfraa koskevan sopimuksen, että lähtökohtana vuoden 2011 jälkeen noudatettavien infrakorvausten jakoperusteiden osalta tulee olla kustannusten jakaminen liikennemuodoittain, nousuittain ja kunnittain. Tämä tarkoittaa, että esim. kehäradan infrakustannukset tulee kohdistaa kunnille Vantaan alueella tapahtuneiden junaliikenteen nousujen perusteella.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että HSL:n taloussuunnitelman informatiivisuus on parantunut edellisvuodesta, mutta sitä tulee edelleen kehittää. Puutteena on erityisesti talouden ja toiminnan tehokkuuden pidemmän aikavälin kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja mittareiden vähäisyys. Tietoa tarvittaisiin mm. liikennepalvelujen käyttöasteen (=paikkakilometrit/matkustuskilometrit -suhde) kehittymisestä liikennemuodoittain tilanteessa, jossa erityisesti raideliikennettä lisätään varsin voimakkaasti.

Talous- ja suunnittelukeskus suhtautuu epäillen matkatakaun toteuttamisen hyötyihin ja pitää tarkoituksenmukaisempana rajallisten resurssien käyttämistä joukkoliikenteen häiriötilanteita vähentäviin hankkeisiin. HSL:n esityksen mukaan korvausten käsittelystä

Postiosoite

PL 20
00099 Helsingin kaupunki
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/taiske>

Puhelin

+358 9 310 2505

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566

aiheutuvat hallinnolliset kustannukset olisivat suuremmat kuin takuun perusteella maksettavat korvaukset. Mahdollinen matkakuun käyttöönotto on joka tapauksessa tarkoituksenmukaista lykätä taksa- ja lippujärjestelmäuudistuksen yhteyteen.

Lisätiedot

Malinen Matti, konserniyksikön päällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 20
00099 Helsingin kaupunki
talousjasuunnittelukeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
http://www.hel.fi/taske

Puhelin

+358 9 310 2505

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566